

Пахомов В. А.

магістр,

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Науковий керівник: Ханова О. В.

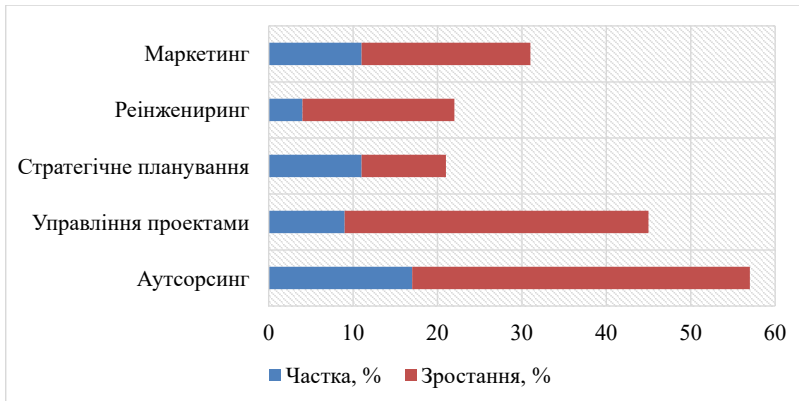
кандидат географічних наук, доцент,

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-438-5-67>

АУТСОРСИНГ ЯК ФОРМА СПІВРОБІТНИЦТВА НА СВІТОВОМУ РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ПОСЛУГ

Аналіз європейського ринку консалтингу показує високу частку сегмента аутсорсингу (17%), поступаючись лише сегменту ІТ-консалтингу (27%) (рис. 1).

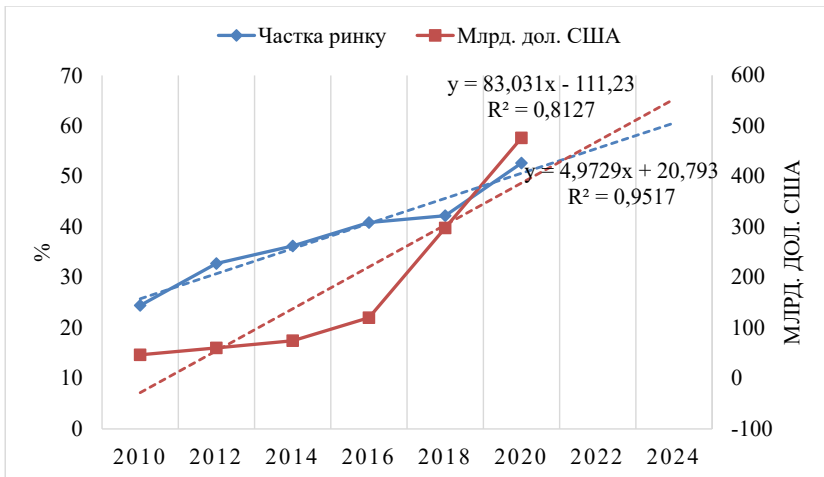

Рис. 1. Показники Європейського ринку консалтингових послуг

Джерело: [1]

Що стосується світового ринку аутсорсингу, на рис. 2. наведені основні результати його роботи.

Глобальний ринок інформаційних технологій складається з трьох сегментів: апаратного забезпечення, програмного забезпечення та ІТ-послуг. За 2001-2023 рр. середні темпи зростання сегментів світового ринку інформаційних технологій – апаратного та програмного забезпечення, ІТ-послуг – становили відповідно 2%, 4% та 6%. Найбільшими експортерами, які контролюють виробництво та постачання програмного забезпечення, є США, країни ЄС та Японія.

Рис. 2. Динаміка росту світового ринку аутсорсингу

Джерело: [1–4]

Основними постачальниками комп'ютерів і периферії є Китай (17%) і США (11%), електронних компонентів – США і Японія (25% і 13% відповідно), аудіо- та відеотехніки – Китай (18%) і Японія (15%). Особливістю розвитку інформаційних технологій у світовій економіці є поява нових «високоінтелектуальних» технологій, компанії, які їх акумулюють, дають можливість глибокої та відносно вільної перебудови масової та індивідуальної свідомості, а також поява нових метатехнологій, що робить практично неможливою конкуренцію з розробниками цих технологій [3].

Продуктова структура ринків інформаційних технологій у розвинутих країнах і країнах, що розвиваються, істотно відрізняється. Ринки країн, що розвиваються, характеризуються домінуванням апаратного сегменту – понад 50% у структурі ринку інформаційних технологій. Сегмент ІТ-послуг характеризується більш високими темпами зростання.

Сегмент світового ІТ-ринку – сегмент програмного забезпечення значною мірою монополізований. Так, частка ІТ-послуг у загальному ІТ-ринку США становить 45%, програмного забезпечення – 25%, апаратного забезпечення – 30%. Таким чином, тенденцією світового ринку інформаційних технологій є перевага зростання обсягів торгівлі ІТ-послугами над іншими ІТ-продуктами.

У Китаї частка ринку апаратного забезпечення становить 70%, програмного забезпечення – 10%, а ІТ-послуг – 20% ринку [2]. У структурі торгівлі ІТ-продукцією між країнами, що розвиваються, лідируючі позиції посідають електронні компоненти (50% продажів) [2].

У торгівлі між промислово розвиненими країнами домінують комп'ютери та периферійні пристрої, тоді як у торгівлі між країнами, що розвиваються, переважають електронні компоненти. Це пов'язано зі зростанням значення ІТ-послуг у світовій економіці та зацікавленістю ІТ-компаній у розвитку саме цього виду діяльності, який є одним із найприбутковіших порівняно з іншими. Частка розвинутих країн в імпорті комп'ютерів, телекомунікацій і периферії перевищує 70%. Серед країн, що розвиваються, провідним споживачем електронних компонентів залишається Китай – понад 50% світового імпорту.

Враховуючи сучасні темпи зміни поколінь інформаційних систем і пристроїв, можна очікувати зростання попиту на послуги з боку ІТ-компаній і, відповідно, збільшення кількості партнерських угод між ТНК у сфері інформаційних технологій.

До найбільших імпортерів програмного забезпечення серед розвинених країн світу належать: Німеччина, Велика Британія, Франція, Канада та Італія з обсягом імпорту 1–2 млрд доларів США [3]. З іншого боку, ІТ-компанії активніше займаються неінформаційними консультаціями.

Міжнародна торгівля програмним забезпеченням характеризується тим, що основна частка зовнішньої торгівлі цього сегменту світового ринку інформаційних технологій зосереджена в групі розвинених країн.

На країни-лідери припадає до 50% загального обсягу експорту програмного забезпечення. Помітною тенденцією на ринку є поступове збільшення функцій постачальників ІТ-послуг і консалтингових фірм. З одного боку, консультанти починають розширювати пакети послуг ІТ-складовою.

Розробка ІТ-стратегій, оптимізація бізнес-систем тощо, потребує довгострокової співпраці. У групі країн-членів ОЕСР лідерами з експорту програмного забезпечення є Німеччина, США та Ірландія. Ще одна домінуюча тенденція на світовому ринку інформаційних технологій стосується поступового злиття постачальників ІТ-послуг і виробників пристроїв і програмного забезпечення.

Важливими трендами світового ринку інформаційних технологій є також наміри основних постачальників визначити найбільш прибуткові ринки, так звані нові ніші. Мова йде про ринок малого та середнього бізнесу [2].

Література:

1. Офіційний сайт міжнародного інституту аутсорсингу. URL: <http://www.outsourcing.com>
2. Reports and materials of Garner Group – Consulting company in field of research and analysis of information technology companies URL: <https://www.gartner.com>
3. The World Economic Forum URL: <http://www.weforum.org/>
4. United Nations Statistics Division URL: <http://unstats.un.org/unsd/default.htm>